

2. Időutazás a Délmagyarországgal: 1911, az első paprikabajok

Panasz a beözönlő „spanyol pimont”-ról

Egyéves a Délmagyarország. Még tartanak a békeévek, de egyre több híradás lát napvilágot Szerbia fegyverkezéséről, előrevetítve 1914 árnyait. Élesednek a szociális feszültségek is, de kétségtelen örömhír: Szegedi Színpad címmel színházi napilap indult a városban szeptember 2-án.

Bőven lehetne csemegézni az év lapszámaiból és témáiból, ám közülük most csak egyet választunk, a január 4-i lapból. Mégpedig a DM-nek a szegedi paprika bajait körbejáró írását. Az olcsó spanyol paprika már akkor is veszélyeztette Szeged híres termékét itthon és külföldön egyaránt, hiszen a termelők nem bírták az árversenyt, no meg az is előfordult már, hogy olcsó import paprikával keverték a hazait. Az sem véletlen, hogy ezekben az években egymást követve látnak napvilágot információk arról is a Délmagyarországban, hogy a termelők tiltakoznak a túlságosan szigorúnak tartott minőségellenőrzés ellen.

Gondok a konkurenciával

A szegedi paprikakereskedelem jelenéről és jövőjéről Fischer Aladár, a Szegedi Termény és Áruforgalmi Rt. igazgatója a következőket írja a lapban:

„A szegedi paprika üzlet helyzete és az árak alakulása a most elmúlt évben, a többi fűszer- és élelmi cikkekkel ellenkező irányban haladt, mert míg az összes hüvelyesek és vetemények magas árak mellett találtak elhelyezést, addig a szegedi paprika, az 1910. évi rosszabb termékkel szemben árnívóját fenntartani nem tudta. Ennek az abszurd helyzetnek okai sem a keresletben, sem pedig a túl erősen forcsított kínálatban keresendő, hanem egyedül és kizárólag abban, hogy míg a magyar kormányok mindegyike, dédelgetett kedvencét az „agráriusokat” el tudta szigetelni a rettentően és aránytalanul felcsigázott védvámval, termékeink értékesítése terén, addig a kis termelők, mert a paprika termeléssel mindeztide-

95 ÉV – 95 NAPBAN ELBESZÉLVE

Májusban lesz 95 éve, hogy megjelent lapunk, a Délmagyarország első száma. Az évforduló alkalmából egy kis múltbeli kalandozásra hívjuk olvasóinkat. 95 lapszámon át szemelvényeket közlünk a 95 évfolyam fontos és érdekes írásából. És bár az ilyen válogatások szükségképpen esetlegesek, bízunk benne, hogy olvasóink örömeiket lelnek benne, és betekintést nyernek nemcsak az ország és Szeged közel egy évszázados történelmébe, hanem a Délmagyarország történetébe is. Kérjük, tartsanak velünk.

ig csak kisebb ültetvényesek foglalkoztak – teljesen ki vannak szolgáltatva, a külföldről beözönlő, alantas minőségű, paradicsomszerű paprika import nyomásának. Tájékoztató, összehasonlítás kedvéért táblázatban bemutatam az 1909. évi és az 1910. évi átlagos paprikaárakat és ezekből világosan kitűnik, hogy a magyar áru devalvációját, egyedül és kizárólag, a külföldről mindig nagyobb és nagyobb mértékben beözönlő úgynevezett „spanyol pimont” okozza.”

Import ellen védővámot

„1909. évi jó közép termés árai
Édesnemes minőségek 260–300 K
Rózsza minőségek 150–180 K
Közép minőségek 100–130 K
1910. félközép termés árai
Édesnemes minőségek 210–250 K
Rózsza minőségek 110–140 K
Közép minőségek 60–90 K

Az itt bemutatott táblázat a leghűbben tükrözi vissza az import hatását, melynek a termelés és a piac érdekében mindegyiknek elejét kell venni. Elejét kell

Paprikahasítók az 1930-as években

venni egyrészt termelőink miatt, kik a külföldről beözönlő „ellenség” hatása alatt ma már a paprika termeléssel nem foglalkoznak oly intenzív módon, mint annakelőtte, nem foglalkozhatik ma

már még abban az arányban sem, mint azt a kereslet megkívánja, mert nem akarja magát verejtékkel szerzett munkájánál az értékesítésnél – nagyjából meglepetésnek, – melyben igen gyakran

volt része kitenni. De nagy előnyére lenne a védvám ezen cikke már azért is, mert ily módon a külföldi import megszűnne és így az ország teljes szükségletét, kizárólag magyar termékkel látná el, ami viszont a termelés erős fokozását is vonná maga után...”

Lépjen a kormány!

„A szegedi kereskedelmi és iparkamarához beadott idejű jelentésemben utaltam ezen körülményre és kértem, hasson teljes erejével a földművelési kormánynál oda, hogy az eddig érvényben volt vámot háromszorosára emelje föl. A mai vám negyvennyolc korona száz kilogrammonként és így a fölemelt tétel száznegyvennégy korona volna, jöjjön be az ország bármelyik részén is az áru. Természetesen ezen intézkedés csak az osztrák kormány egyöntetű eljárásával volna lehetséges és keresztülvihető, mely intézkedésnek azonban semmiféle akadálya nincsen. A mai negyvennyolc korona vám nem elegendő arra, hogy a magyar kistermelőknek védelmet nyújtson, annál kevésbé, mert a külföldi paprikák elkészítése sokkal csekélyebb költséggel jár, mint a nálunk szükséges készítés. Ugyanis a spanyol, paradicsomszerű paprikahüvely semmiféle erős ízeletet nem tartalmaz, s így csupán a csoma (szár) eltávolítása után, maggal együtt meg lesz őrölve, ennél fogva annak előállítására semmiféle komplikáltabb kézi erőt nem igényel és így természetesen már e részben is a mi készítményeinkkel szemben, ár tekintetében nagy előnyben van. Azon kívül a külföldi paprika egy szép, pirosbordó színt nyer, így az áru szemre elég tetszetős, mert hisz a paprika értékesítésénél jórészt a szín játssza a főszerepet, kereskedőknél, kik a minőséget is el tudják bírni, ez a szempont csak a minőségek osztályozásánál lehet mérvadó.”

(Folytatjuk)

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: SZÁVAY ISTVÁN

Az igazi plusz.

Chevrolet. Az igazi plusz.

Mit is jelent a Chevrolet embléma? Egy „plusz” jelle emlékeztet? Vagy az értéket és a minőséget tükrözi? Esetleg az álmainkra és vágyainkra utal? Szerintünk ezt mindent jelenti egyszerre. Mára a világ közel 100 országában, több milliárd boldog Chevrolet tulajdonos ismerte meg az igazi pluszt, amelyet csak a Chevrolet nyújthat.

Chevrolet infovonal: 06 40 91 88 88

www.chevrolet.hu

Tegye emlékezetessé a Valentin-napot!

Nyerjen gyertyafényes,
romantikus vacsorát
a Délmagyarországgal
és a Délvilággal!

Előfizetőink között február 10-én kisorsolunk
10 db, egyenként 10 000 Ft értékű vacsorautalványt!

Választható helyszínek:

- Bagolyvár Klub Étterem, Hódmezővásárhely, Kaszap u. 27.
- Bandula Kisvendéglő, Hódmezővásárhely, Pálffy u. 2.
- Fekete Sas Söröző és Étterem, Hódmezővásárhely, Kossuth tér 3.

(a nyereményt 2005. február 14-től 28-ig lehet igénybe venni)

Válaszoljon kérdésünkre, és kitöltve küldje vissza a kupont címünkre!

Hányadikán ünnepeljük Szent Valentin napját?

Név:

Cím:

Telefonszám:

Beküldési határidő: 2005. február 9. • Cím: 6720 Szeged, Stefánia 10.
A borítékra kérjük írja rá: Valentin